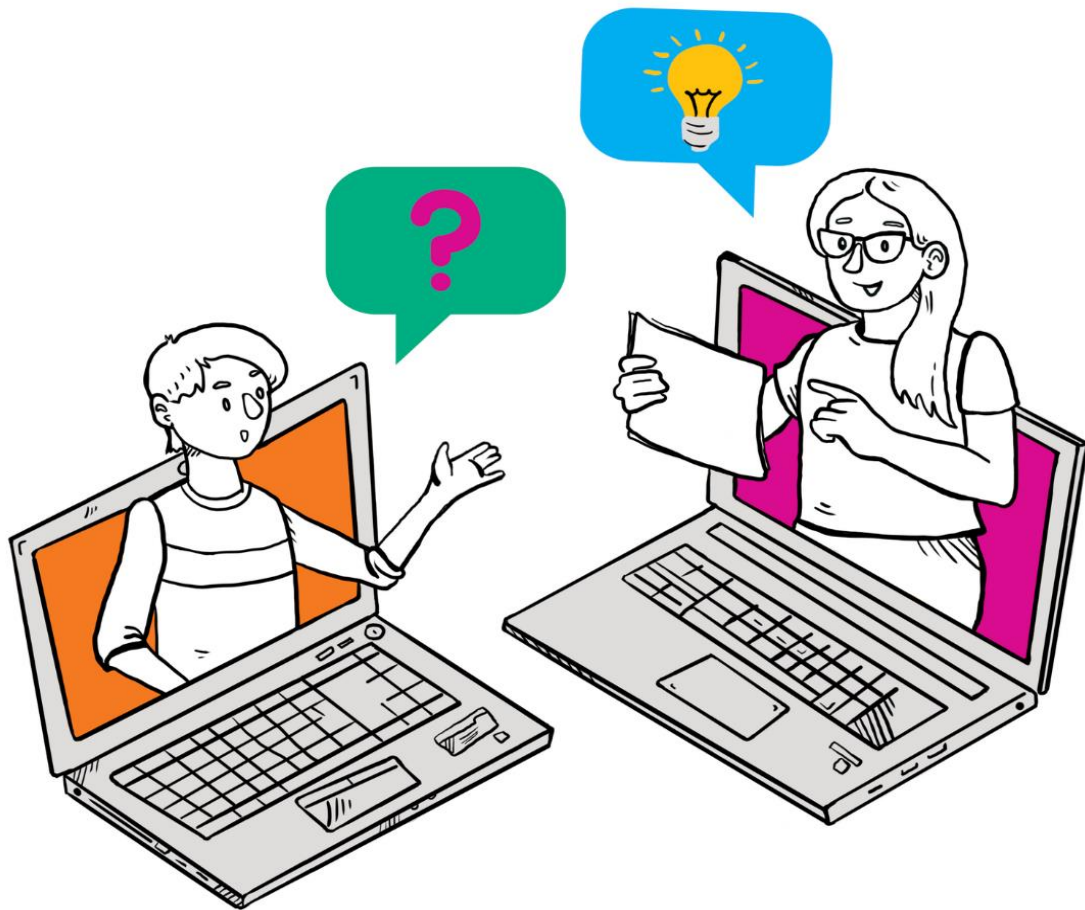

Etäkoulu Kulkurin

OHJAUSUUNNITELMA

Sisältö

OHJAUSSUUNNITELMA.....	3
1. KULKURIN OPPILAANOHJAUKSEN ARVOPERUSTA JA OHJAUSKÄSITYS.....	4
1.1 Ohjauksen arvoperusta.....	4
1.2 Hyvän ohjauksen kriteerit Kulkurin ohjauksikäsitteen perustana	6
2. OHJAUKSET TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT KULKURISSA.....	9
2.1 Ohjauksen tavoitteet Kulkurissa	9
2.2 Ohjauksen tehtävät Kulkurissa.....	12
3. OHJAUKSEN TOIMINTAMALLIT KULKURISSA.....	14
3.1 Oppilaanohjaus Kulkurissa.....	14
3.1.1 Henkilökohtainen ohjaus.....	14
3.1.2. Opintojen etenemisen seuranta päätoimisesti Kulkurissa opiskelevien yläkoululaisten opinnoissa	14
3.1.3 Ryhmämuotoiset opinto-ohjauksen nettitunnit	15
3.1.4 Infowebinaarit.....	15
3.1.5. Oppilaanohjauksen kurssi Canvasissa	15
3.1.6 Oppilaspalaverit.....	15
3.2 Kulkurin ohjauksen vuosikello 7.–9. luokilla	16
3.3 Kulkurin oppilaanohjauksen toimijat ja työnjako.....	16
3.4 Kulkurin siirtymävaihekäytänteet.....	19
4. OPPILAANOHJAUKSEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	22

Ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelma on osa [Kulkurin opetussuunnitelmaa](#). Ohjaussuunnitelma on opinto-ohjaajalle oppilaanohjauksen suunnittelun ja toteuttamisen tienviitta. Ohjaussuunnitelman tarkoituksena on myös tehdä Kulkurin ohjaus näkyväksi vanhemmille, opettajille ja Kulkurin yhteistyötahoille.

Ohjaussuunnitelman laadinta alkoi huhtikuussa 2018, samana lukuvuonna, jolloin myös Kulkurin opinto-ohjausta alettiin toteuttamaan ensimmäistä kertaa. Ohjauksen suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa opinto-ohjaaja. Työ alkoi yläkouluikäisten oppilaiden vanhemmille ja verkko-opettajille suunnatuilla kyselyillä (touko-kesäkuu 2018). Ohjaussuunnitelma on päivitetty kesäkuussa 2025.

Ohjaussuunnitelmassa kuvataan ensin ohjauksen arvoperustaa ja ohjauskäsitystä. Seuraavaksi avataan ohjauksen tavoitteita ja tehtäviä. Lopuksi kuvataan Kulkurin ohjauksen toimintamalleja sekä arviointia ja kehittämistä. Ohjaussuunnitelma on julkaistu verkkokoulun julkisilla sivuilla

1. Kulkurin oppilaanohjauksen arvoperusta ja ohjaukäsitys

1.1 Ohjauksen arvoperusta

Ohjauksen merkitys perusopetuksessa on keskeinen niin oppilaiden, koulun kuin yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjauksen tehtävänä perusopetuksessa on **edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään oppimisvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.**

Kulkurin oppilaanohjaus perustuu Opetushallituksen [Hyvän ohjauksen kriteerit -suositukseen](#).

Ohjauksen painopisteet perustuvat ylläpitäjän [Kansanvalistusseuran arvoperustaan](#) ja [opetussuunnitelmaan](#) kirjattuun **Kulkurin oppimiskäsitykseen**.

Ohjauksen painopisteet ovat:

Ohjaus on oppilaslähtöistä. Kulkurissa oppilas on ohjauksen keskiössä. Ohjauksen lähtökohtana on jokaisen oppilaan ainutlaatuisuus ihmisenä ja oman oppimisensa asiantuntijana. Ohjaus perustuu op-

pilaan tarpeisiin ja se räätälöidään tarpeiden mukaan. Ohjauksen tavoitteena on oppijan sisäisen motivaation vaaliminen sekä oppijan itsetuntemuksen vahvistaminen itsestään aktiivisena oppijana.

Ohjaus perustuu positiiviseen pedagogiikkaan ja on ratkaisukeskeistä. Kulkurin pedagogiikkaan kuulu olennaisena oppimisen ilo ja positiivinen, kannustava palaute. Oppilaanohjauksessa pyritään tunnistamaan ja korostamaan oppilaan vahvuuksia. Ohjaus on myös ratkaisukeskeistä: toimintatapa suuntaa katsetta ennen kaikkea ratkaisuun ja tulevaisuuteen. Ratkaisujen löytäminen edellyttää

- oppilaan voimavarojen vaalimista,
- edistymisen seuraamista ja sen näkyväksi tekemistä
- yhteistyötä oppilaan, huoltajien, lähiohjaajan ja opettajien kanssa.

Ohjaus on tasa-arvoista ja läpinäkyvää. Tasa-arvon edistäminen on Kansanvalistusseuran keskeinen arvo. Kulkurin ohjauksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että myös ulkomailla asuvalla peruskoulun oppilaalla oikeus laadukkaaseen oppilaanohjaukseen.

Tasa-arvoa edistetään tekemällä ohjauksen käytännöistä ja perusteista mahdollisimman läpinäkyviä kaikille. Vaikka ohjauksen painopiste on kaikkia aineita opiskelevissa yläkoulun oppilaissa, kaikilla oppilailla on tarvittaessa oikeus ohjaukseen.

Ohjaus on vastuullista. Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että ohjaus vastaa oppilaiden ja lähiohjaajien tarpeisiin ja tavoittelee aina oppilaan etua. Opinto-ohjaajalla on toisaalta vastuu ja velvollisuus tarjota ohjauspalveluja, vaikkei oppilas tai huoltaja itse tarvetta tunnistaisi.

Koko henkilöstön ohjausvastuuseen kuuluu oppilaan opintojen tukeminen ja opintojen etenemisestä tiedottaminen säännöllisesti.

1.2 Hyvän ohjauksen kriteerit Kulkurin ohjauksäsitteen perustana

Kulkurin ohjaus perustuu Opetushallituksen 2023 julkaisemaan [Hyvän ohjauksen kriteerit -suositukseen](#), jota toteutetaan Kulkurin erityistehtävään soveltuvin osin. Oppilaanohjausta suunnitellaan, toteutetaan ja kehitetään hyvän ohjauksen kriteerien mukaisesti. Kriteerien tavoitteena on tukea ohjauksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä varmistaa lasten ja nuorten laadukkaan ohjauksen saatavuus asuinpaikasta ja olosuhteista riippumatta.

Ohjaus huomioi oppijan kokonaistilanteen

Kriteerin mukaan hyvän ohjauksen tunnusmerkkinä on se, että ohjaus auttaa oppilasta reflektoimaan omaa oppimistaan ja arvioimaan sekä tunnistamaan ohjauksen tarpeita. Useimmat oppilaamme ovat kotiopetuksessa, ja etäopintoihin hakeutumisen syynä on perheen muutto ulkomaille. Siksi Kulkurissa ohjauksen vahvana painopisteenä on oppijan elämäntilanteen huomioiminen ja sen reflektointi oppimisprosessissa osana verkko-opintoja. Useimmiten oppilaidemme lähiohjaajana toimii toinen lapsen vanhemmista, jolloin myös oppijan perhe on tiiviisti mukana ohjausprosessissa.

Ohjaus on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista

Etäopetuksessa tarve yksilölliselle ja oppijälähtöisesti räätälöidylle ohjaukselle on suuri. Kulkurin ohjauksessa oppilas on oman oppimisensa asiantuntija. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Kulkurin ohjauksessa tuetaan oppilaan vahvuuksia oppijana ja vahvistetaan oppijan omaa toimijuutta oppimisprosessissa. Kulkurissa oppilaalla ja lähiohjaajalla on suuri vastuu opintojen puitteiden ja aikataulutuksen järjestämisessä. Tämä vaatii tiivistä vuorovaikutusta opinto-ohjaajan, oppijan ja lähiohjaajan kesken.

Ohjaus on saavutettavaa ja monikanavaista

Saavutettavuudella tarkoitetaan esteettömyyttä digitaalisessa ympäristössä. Saavutettavuuteen liittyvät ymmärrettävä sisältö, teknisesti virheetön toteutus sekä selkeä ja hahmotettava rakenne.

Kulkurissa tehtiin laajan saavutettavuuspäivitys verkkokoulun sisällykselle lukuvuonna 2021–2022. Tällöin myös ohjauksen kurssi on muokattu saavutettavuuskriteerien mukaiseksi. Verkkokoulussa ohjauksen toimintamallit on kuvattu tarkasti ohjauksen kurssilla, ja oppija saa lukuvuoden alussa ja sen aikana myös henkilökohtaisesti viestiä ohjauksesta ja sen toiminnoista.

Ohjausprosessin saavutettavuus on tärkeä osa Kulkurin ohjausta. Opintojen eteneminen on tärkeää tehdä näkyväksi, kun hahmotettavaan kokonaisuuteen kuuluu useiden oppiaineiden kurssit. Kulkurin ohjauksessa panostetaan ohjausraportteihin, jotka visualisoivat opintojen etenemistä. Ohjausraportit käydään aina yhdessä läpi oppijan kanssa ohjauskeskustelussa.

Tämän kriteerin mukaan monikanavainen ohjaus mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumattoman ohjauksen – Kulkurissa monikanavaisuus on ehdoton ohjauksen kulmakivi, sillä asumme kaikki eri puolilla maailmaa ja ohjaus on siksi verkkovälitteistä.

Ohjaus on monialaista yhteistyötä

Verkossa tapahtuva, monipaikkainen ohjaus vaatii onnistuakseen vahvaa monialaista yhteistyötä, joka on systemaattista ja strukturoitua. Kulkurissa kodin ja koulun välinen yhteistyö on tiivistä. Oppilas ja lähiohjaaja osallistuvat yksilölliseen ohjauskeskusteluun vähintään kerran kuukaudessa, ja tarvittaessa ohjausta tehostetaan. Ohjausta toteutetaan yksilöllisten ohjausten lisäksi myös pienryhmäohjausten muodossa.

Monialaista yhteistyötä tehdään tiiviisti opinto-ohjaajan, opettajien ja koulun muun henkilökunnan välillä.

Ohjaus on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävä

Kulkurin oppilaat tulevat lähes aina monikulttuurisesta kontekstista, joten on tärkeää huomioida monikulttuurisuus osana ohjausta. Kieli-tietoisuus on myös olennainen huomioitava asia, jotta jokaisella ohjattavalla on yhdenvertaiset mahdollisuudet ymmärtää ohjausta ja tulla ymmärretyksi. Sanallisen ohjauksen tukena on esimerkiksi aina myös visuaalinen tuki.

Hyvässä ohjauksessa turvataan yhdenmukainen kohtelu. Kulkurin ohjaus perustuu toimintamalleihin, jotka on avattu oppilaalle ja lähiohjaajalle läpinäkyvästi ohjauksen kurssilla. Ohjauksessa periaatteena on luoda ohjaustilanteesta oppilaalle turvallinen, luottamuksellinen tilanne.

Ohjaus tukee siirtymävaiheen yhteistyötä

Kulkurissa 9. luokan ohjauksessa yksi painopisteistä on jatko-opinto-ohjaus. Kodin ja koulun välinen yhteistyö on siirtymävaiheen ohjauksessa tärkeä painotus. Koska Kulkurille ei ole myönnetty opetuksen järjestämislupaa, ei Kulkurin opinto-ohjaajalle ole myöskään myönnetty pääsyä valtakunnallisiin järjestelmiin, jossa esimerkiksi oppivelvollisuuden tai yhteishaun etenemisen seuranta tapahtuu. Yhteishaun ja oppivelvollisuuden valvonta on tästä syystä toteutettu yhteistyössä Helsingin Viikin yliopiston normaalikoulun kanssa. Teemme yhteistyötä muiden etäopetusta järjestävien tahojen kanssa – esimerkiksi yhteistyö Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavian ylläpitämän NettiLukion kanssa on tiivistä.

Ohjaus tukee urasuunnittelutaitoja

Kulkurissa korostetaan oppilaiden vahvuuksia koulutuksen ja uravalintojen päätösten taustalla. Kulkurin oppilailla on erityisesti kokemusta ulkomailla asumisesta ja opiskelusta, vahva kielitaito sekä oman opiskelunsa suunnittelu- ja johtamistaitoja. Ohjauksessa vaalitaan ja tuodaan näitä ominaisuuksia aktiivisesti esille oppilaan vahvuuksina ja voimavaroina tulevaisuuden kannalta.

Ohjaus edistää vaikuttavaa työelämäyhteistyötä

Etäkoulu Kulkurissa oppilaat opiskelevat erityisessä tutkinnossa verkko-opintoina ulkomailta käsin, joten vaikuttavan työelämäyhteistyön kriteeriä on sovellettava käytännön ehdoilla – esimerkiksi toistaiseksi emme toteuta TET-harjoittelujaksoja. Kulkurissa panostetaan oppijan työelämätaitojen kehittämiseen omassa oppijuudessa. Onnistunut etäopiskelu vaatii oppilaalta kykyä oppia uutta omia vahvuuksia hyödyntäen sekä oman osaamisen kehittämistä. Ohjauskes-

kusteluissa nivotaan aktiivisesti työelämässä tarvittavia tärkeitä taitoja osaksi opintoja. Näitä taitoja ovat esimerkiksi hyvän ohjauksen kriteeristössä mainitut hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, resilienssi sekä kyky ennakoida tulevaisuuden taitoja.

2. Ohjaukset tavoitteet ja tehtävät Kulkurissa

2.1 Ohjauksen tavoitteet Kulkurissa

Tähän lukuun on koottu Kulkurin painotukset [opetussuunnitelman perusteissa](#) esitetyissä ohjauksen tavoitteissa. Kulkurissa painotetaan tavoitteita T2, T3, T4, T5, T8 ja T10 (lihavoitu):

Opetuksen tavoitteet (T)	Tavoitteen toteuttaminen Kulkurissa	Tavoitteisiin liittyvät sisäl- töalueet (S)	Laaja-alainen osaaminen (L)
T1 auttaa oppilasta muodostamaan kokonais käsitys vuosiluokkien 7-9 toimintatavoista ja opiskelu ympäristöstä, kehittää oppilaan valmiutta toimia kyseisessä ympäristössä ja erilaisissa ryhmissä sekä tukea oppilasta itsenäiseen toimintaan ja vastuun ottamiseen opiskelustaan ja tekemistään valinnoista	Kulkurin oppilaita tuetaan verkko-opiskelussa sekä oppilaanohjauksen keinoin että oppiainekohtaisesti. Verkko-opiskelussa oppilaan vastuu omista opinnoista on merkittävä ja lähiohjaajan tuki välttämätön. Kulkurin tehtävänä on tukea oppilasta etäopiskelussa ja lähiohjaajaa ohjaustehtävässä.	S1 Oppiminen ja opiskelu S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu	L3, L7
T2 kannustaa ja ohjata oppilaita kehittämään opiskelutaitojaan sekä oppimaan oppimisen taitojaan	Kulkurin oppilaanohjauksen tavoitteena on ennen kaikkea tukea opiskelun suunnittelua ja auttaa opiskelutaitojen kehittämisessä. Opiskelun suunnittelu, seuranta ja jatkuva ohjaus on erityisen tärkeää niille oppilaille, jotka opiskelevat kaikkia oppiaineita.	S1 Oppiminen ja opiskelu	L1

<p>T3 luoda edellytyksiä oppilaan halulle oppia, arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää taitojaan ja vahvuuksiaan, kehittää kykyään tunnistaa oppimiskohteitaan sekä antaa valmiuksia muuttaa tarvittaessa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan</p>	<p>Edellytyksiä oppilaan osaamisen, taitojen ja vahvuuksien tunnistamiseen luodaan ohjauksen kurssin, henkilökohtaisten ohjauskeskustelujen ja pienryhmäohjauksen kautta.</p> <p>Ohjauksessa pyritään tunnistamaan ja vahvistamaan oppilaan vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita. Näiden merkitystä korostetaan myös asioina, joilla on painoarvoa oppilaan oman tulevaisuuden ja elämän suunnittelussa.</p>	<p>S1 Oppiminen ja opiskelu</p> <p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p>	<p>L1</p>
<p>T4 ohjata oppilasta tunnistamaan omiin valintoihinsa vaikuttavia tekijöitä sekä suhteuttamaan omaa toimintaansa kykyjensä, edellytystensä ja kiinnostuksensa mukaisesti</p>	<p>Itsenäinen etäopiskelu vaatii oppilaalta ja huoltajalta kykyä ymmärtää omien valintojen vaikutus opiskelujen kulkuun ja etenemiseen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Oppilaanohjauksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> - auttaa oppilasta ymmärtämään valintojen merkitys kokonaisuuden ja tulevaisuuden kannalta sekä - ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan. 	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p>	<p>L3</p>
<p>T5 ohjata oppilaita asettamaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekemään niitä koskevia suunnitelmia sekä arvioimaan niiden toteutumista</p>	<p>Ulkomailla asuvien oppilaiden lähtökohdat, tavoitteet ja tarpeet voivat olla hyvin erilaisia, siksi oppilaanohjauksessa panostetaan henkilökohtaiseen ohjaukseen. Sen keskeinen tavoite on auttaa oppilasta ja lähiohjaajaa tavoitteiden asettamisessa ja opintojen suunnittelussa. Ohjauksen tavoitteena</p>	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin haikautuminen</p>	<p>L1,L3</p>

	on myös auttaa tarvittaessa opiskelutavoitteiden uudelleen muokkaamisessa.		
T6 auttaa oppilasta ymmärtämään työn merkitys oman elämänsä ja yhteiskunnan kannalta sekä edistää oppilaan taitoa tunnistaa opiskeltavien oppiaineiden merkitys tulevien opintojen sekä työelämässä ja työllistymisessä tarvittavan osaamisen kannalta	Oppiaineiden merkityksen ymmärtämistä vahvistetaan tarjoamalla verkkokursseilla vaihtoehtoisia sisältöjä ja työtapoja, joista oppilas voi valita kiinnostavimmat ja/tai tarpeellisimmat. Tavoite on osa oppiaineiden sisältöä ja opettajien vastuulla. Opinto-ohjaaja tukee tavoitteen toteutumista tarpeen mukaan.	S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot S5 Jatko-opinnot ja niihin haikutuminen	L6, L7
T7 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista, vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä itselleen sopivia ammattialoja ja vahvistamaan valmiuksia hakea tietoa vaadittavan osaamisen hankkimisesta perusopetuksen jälkeen	Eri ammattialoihin voi tutustua yläkoulun oppilaille suunnatulla oppilaanohjauksen kursseilla. Henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa jatketaan ammattialoihin ja tiedonhakuun liittyvää keskustelua oppilaan omista tarpeista ja mielenkiinnon kohteista käsin.	S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot S4 Työelämään tutustuminen S5 Jatko-opinnot ja niihin haikutuminen	L4,L5,L6
T8 antaa oppilaalle ja huoltajalle tietoa Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen mahdollisuuksista, tukea oppilaan taitoa etsiä koulutus- ja työelämä-tietoa sekä Suomesta että ulkomailta	Ulkomailla asuville oppilaille tarjotaan tietoa Suomen koulutusjärjestelmästä oppilaanohjaussivustolla. Tietoa Suomen koulutusjärjestelmästä ja jatko-opintomahdollisuuksista tarjotaan myös verkkovanhempainiloissa (webinaarit). Verkosto-	S4 Työelämään tutustuminen S5 Jatko-opinnot ja niihin haikutuminen	L4,L5

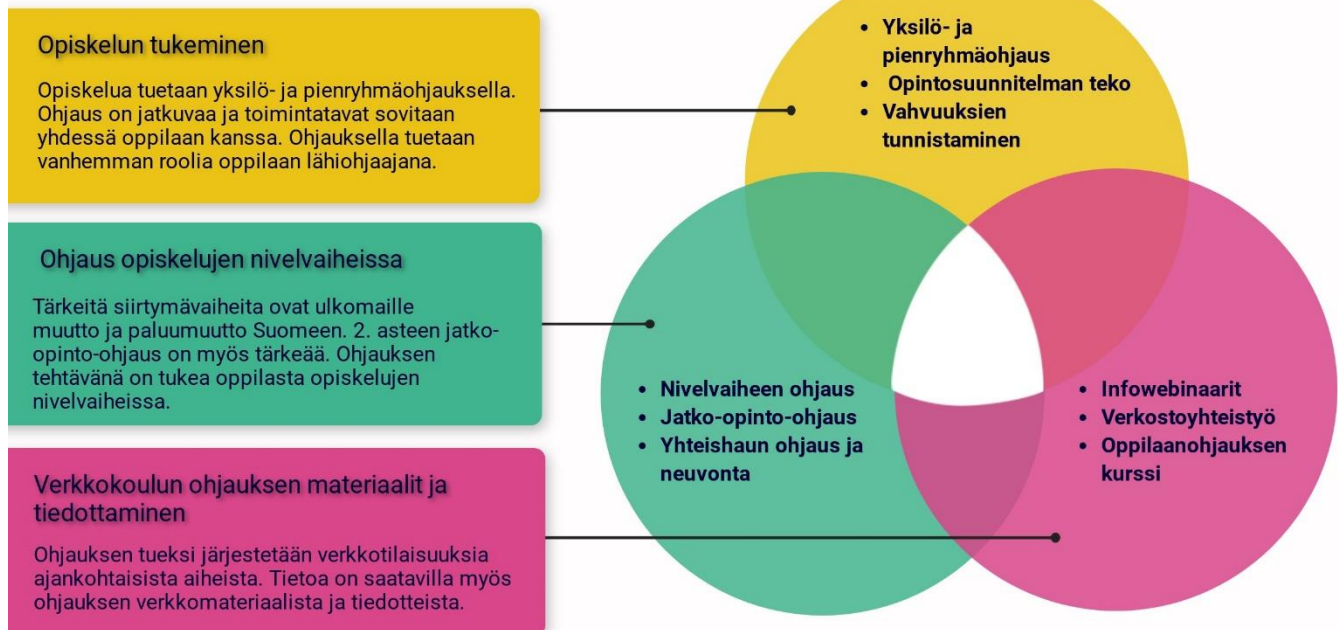
	<p>yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa on osa Kulkurin jatko-opinto-ohjausta. Jatko-opinto-ohjauksessa painottuvat erityisesti oppilaat, jotka opiskelevat kaikkia oppiaineita ja/tai ovat palaamassa jatko-opintoihin Suomeen.</p>		
<p>T9 ohjata oppilasta käyttämään monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä arvioimaan eri tietolähteiden kautta saadun tiedon luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta urasuunnittelun näkökulmasta</p>	<p>Ohjauksessa painotetaan lähteiden luotettavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden kriittistä tarkastelua. Oppilaanohjauksen kurssilla tarjotaan ajantasaista ja luotettavaa tietoa opiskelun ja jatko-opintosuunnittelun tueksi.</p>	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p> <p>S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin haikautuminen</p>	<p>L4,L5, L6</p>
<p>T10 tukea oppilaan taitoja tunnistaa kulttuuritanssa sekä kykyä toimia kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa, opastaa oppilasta hankkimaan ja omaksumaan tietoa opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksista monikansallisissa työympäristöissä sekä ulkomailla</p>	<p>Ulkomailla asuvan oppilaan monikulttuurinen tausta ja kielitaidon kehittyminen nähdään vahvuutena. Ohjauksessa vahvistetaan omasta elämäntilanteesta nousevan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärtämistä ja sitä korostetaan oppilaiden tulevaisuuden voimavarana.</p>	<p>S4 Työelämään tutustuminen</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin haikautuminen</p>	<p>L2</p>

2.2 Ohjauksen tehtävät Kulkurissa

Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään opiskelua ja tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja, jotka perustuvat heidän omiin valmiuksiinsa, vahvuuksiinsa sekä kiinnostukseensa.

Kulkurin ohjauksen tehtävät perustuvat [Kulkurin opetussuunnitelmassa](#) määriteltyihin erityistehtäviin.

Ohjauksen tehtävät Kulkurissa

3. Ohjauksen toimintamallit Kulkurissa

3.1 Oppilaanohjaus Kulkurissa

3.1.1 Henkilökohtainen ohjaus

Kulkurin henkilökohtaisella oppilaanohjauksella:

- tuetaan oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä etäopetuksessa
- keskitytään siihen, että oppilas tunnistaa ja käyttää omia vahvuuksiaan oppimisen perustana.
- tuetaan oppilaan opintojen aikataulussa etenemistä,
- tuetaan ja annetaan tietoa oppilaan jatko-opintosuunnitelmien pohjaksi.

Ohjauksen pääasiallinen ohjausmuoto Kulkurissa on henkilökohtainen ohjaus. Systemaattinen ohjaus kuuluu vain Kulkurissa opiskeleville yläkoulun oppilaille. Jatko-opinto-ohjaus on suunnattu kaikille Kulkurin 9. luokan oppilaille.

Ohjaus Kulkurissa on vahvasti tarvelähtöistä. Jokaisella oppilaalla on kotiopetuksen omaiset opiskeluolosuhteet, jotka ovat kullakin hyvin erilaiset. Henkilökohtaisten ohjauskeskusteluiden aiheet ja tavoitteiden asettaminen perustuvat oppilaan tarpeisiin ja toiveisiin, jotta etäopiskelu olisi mahdollisimman sujuvaa. Kuukausittaiset ohjauskeskustelut toteutetaan verkkoneuvotteluohjelman kautta. Lähiohjaaja on vahvasti mukana ohjauksessa.

3.1.2. Opintojen etenemisen seuranta päätoimisesti Kulkurissa opiskelevien yläkoululaisten opinnoissa

Ohjauskeskusteluissa käydään läpi oppilaan opintojen kokonaistilanne vähintään kuukausittain. Tarvittaessa opintojen etenemistä seurataan useammin tehostetussa ohjauksessa. Etenemistä seurataan oppilaanohjauksen raporttien avulla. Raporttiin kertyy oppilaan tekemien kuukausimoduulien arvosanat oppiaineittain. Raportista

käy myös ilmi, jos oppilaalla on täydennystä vaativia tehtäviä kursseillaan.

3.1.3 Ryhmämuotoiset opinto-ohjauksen nettitunnit

Lukuvuoden aikana järjestetään **neljä opon nettituntia**, kaksi syyslukukaudella ja kaksi kevätlukukaudella. Opon nettitunneilla keskustellaan tärkeistä opiskeluun liittyvistä asioista. Nettituntien aiheina ovat mm. opintojen suunnittelu ja aikataulutus, verkko-opiskelutekniikat, päättökoe sekä yhteishaku- ja jatko-opinnot.

3.1.4 Infowebinaarit

Lukuvuoden aikana järjestetään neljä oppilaille, vanhemmille ja lähiohjaajille suunnattua webinaaria ajankohtaisista aiheista. Webinaarit järjestää opinto-ohjaaja ja niissä käytetään verkkoneuvotteluohjelmaa. Webinaarit tallennetaan myöhempää katselua varten. Infowebinaareihin voidaan kutsua asiantuntijavieraita.

3.1.5. Oppilaanohjauksen kurssi Canvasissa

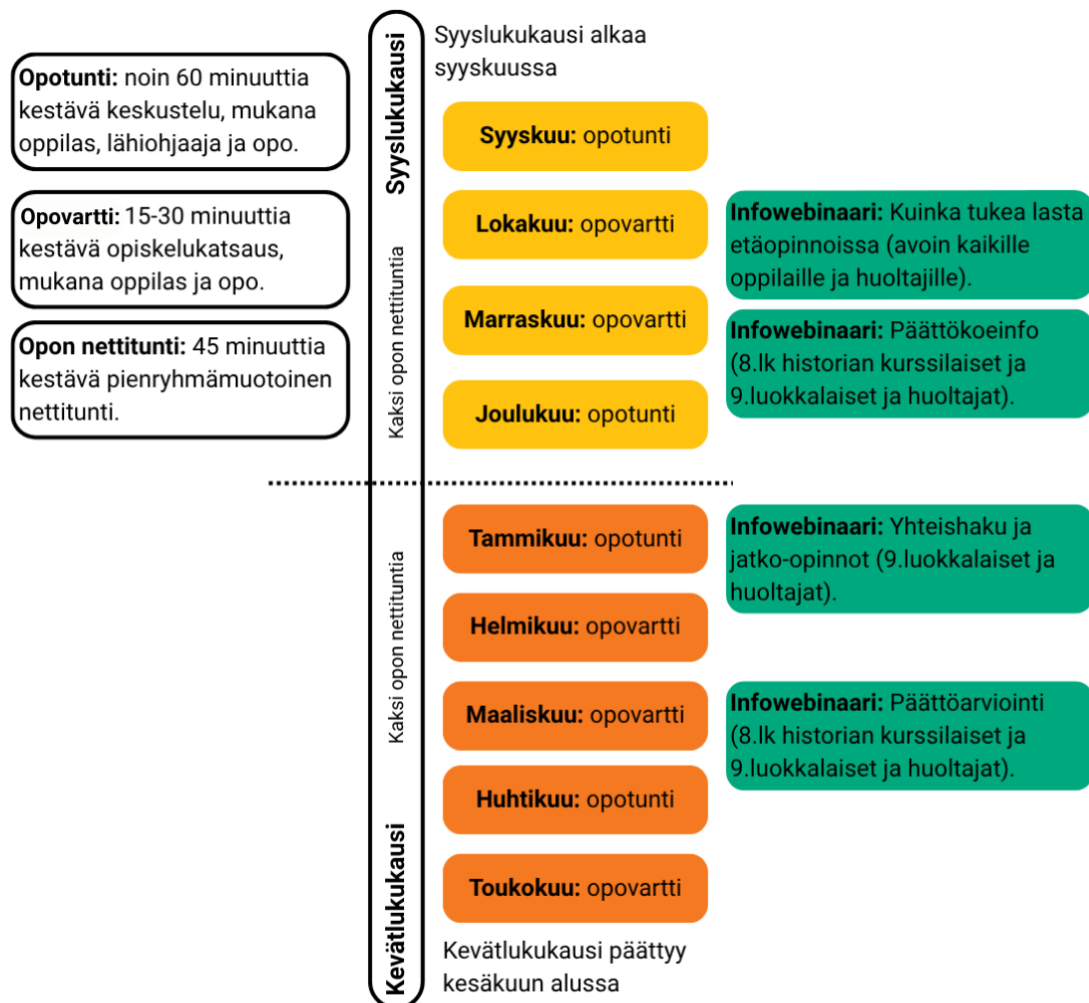
Canvas-oppimisympäristössä on kaikille lähiohjaajille ja oppilaille tarkoitettu yhteinen oppilaanohjauksen kurssi, jonne on kuvattu Kulkurin ohjausta tarkemmin, ja jonne on koottu keskeisiä tietoja Etäkoulu Kulkurin käytänteistä ja toimintatavoista. Oppilaanohjauksen kurssilta löytyy myös kattavasti vinkkejä opiskelutekniikoista ja tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja jatko-opinto-hauista.

3.1.6 Oppilaspalaverit

Oppilaspalaverien tarkoituksena on tukea ja auttaa oppilasta muun muassa opintojen suunnittelussa ennen lukuvuotta tai oppimisen solmukohdissa lukuvuoden aikana. Palaverit järjestetään verkkoneuvotteluohjelman välityksellä ja sen jäsenet kootaan tapauskohtaisesti.

Oppilaspalaverissa voidaan esimerkiksi sopia poikkeavista opiskelujärjestelyistä tai merkittävistä opintosuunnitelman muutoksia. Toiminnan lähtökohtana on aina oppilaan etu ja ratkaisun etsiminen yhdessä oppilaan kanssa.

3.2 Kulkurin ohjauksen vuosikello 7.–9. luokilla

3.3 Kulkurin oppilaanohjauksen toimijat ja työnjako

Ohjauksesta vastaa ensisijaisesti opinto-ohjaaja. Oppilaanohjaus on koko Kulkurin kouluyhteisön yhteinen tehtävä, joten ohjausvastuuta on myös muilla toimijoilla. Ohjauksen toimijoita ovat

- oppilas ja hänen lähiohjaajansa (usein oppilaan vanhempi),
- opinto-ohjaaja,
- yhteistyökoulu (Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu)
- verkko-opettajat,
- sekä Kulkurin hallintohenkilöstö

Ohjauksen työnjako Kulkurissa:

Oppilas:

- Vastaa omalta osaltaan oppimisestaan.
- Sitoutuu edistämään opintojaan annetussa aikataulussa.
- Sitoutuu osallistumaan ohjaukseen.
- On yhteydessä lähiohjaajaan, opettajaan tai opinto-ohjaajaan, kun tarvitsee apua opinnoissaan.

Oppilaan lähiohjaaja:

- Vastaa oppilaan opintojen etenemisestä ja seuraamisesta.
- Ohjaa ja auttaa oppilasta verkko-opiskelussa.
- On yhteydessä opettajaan tai opinto-ohjaajaan, kun lapsi tarvitsee apua opinnoissa.

Opinto-ohjaaja:

- Vastaa oppilaanohjauksen suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä.
- On päävastuussa Kulkurin oppilaaksi ottamisen hakuprosessista.
- Tekee yhteistyötä koulunjohtajan, koulusihteerin, verkko-opettajien sekä Kulkurin oppilaiden ja vanhempien ja/tai lähiohjaajan kanssa.
- Vastaa erityisesti kaikkia oppiaineita opiskelevien yläkoulun oppilaiden opiskelujen kokonaistilanteen hahmottamisesta koko lukuvuoden ajan.
- Auttaa oppilasta ja lähiohjaajaa opintojen suunnittelussa ja aikatauluttamisessa.

- Järjestää infowebinaarit.
- Kutsuu tarvittaessa koolle oppilaskohtaisen ohjauspalaverin ja koordinoi oppimisen tukitoimien toteuttamista.
- Tukee verkko-opettajien työtä.
- Vastaa verkkokoulun oppilaanohjauksen kurssista ja lähihiohjaajan kurssista.
- Koordinoi nivelvaiheohjausta oppilaiden siirtymissä 1) suomalaisesta koulusta Kulkuriin ja päinvastoin sekä 2) alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toisen asteen koulutukseen.
- Vastaa ohjauksen verkostoyhteistyöstä (mm. Otavian Nettilukio, 2. asteen oppilaitokset, asiantuntijavierailijat).
- Vastaa yhteishaun tiedottamisesta sekä auttaa ja neuvoo oppilaita ja vanhempia yhteishaussa.
- Vastaa yhteishakua varten tarvittavien tietojen lähettämisestä yhteistyökoululle.

Yhteistyökoulu (Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu):

- Siirtää Kulkurin oppilaiden tiedot ja arvosanat KOSKI-palveluun.
- Myöntää peruskoulun päättötodistukset.
- Hyväksyy virallisten päättökokeiden valvojat.

Verkko-opettaja:

- Ohjaa oppilasta oman oppiaineensa opiskelussa ja auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja valmiuksiaan.
- Auttaa ennaltaehkäisemään opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä.
- Antaa säännöllisesti ja oikea-aikaisesti palautetta oppilaalle opintojen edistymisestä omalla kurssillaan.
- Ilmoittaa opinto-ohjaajalle, jos huomaa ongelmia oppilaan opiskelun etenemisessä.

Koulunjohtaja:

- Toimii ohjauksen suunnittelussa ja kehittämisessä opinto-ohjaajan tukena ja mentorina.
- Neuvoa ja auttaa oppilaiden vanhempia yleisissä koulunkäyntiin liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa opinto-ohjaajalle.
- Päättää poikkeuksellisista opiskelujärjestelyistä, kuten useamman oppiaineen pidennetystä opiskeluajasta.
- Osallistuu oppilaspalaveriin tarvittaessa.
- Tekee oppilaaksi ottamisen päätökset vain Kulkuriin hakuvien oppilaiden osalta.

Koulusihteri:

- Neuvoa ja auttaa oppilaiden vanhempia yleisissä koulunkäyntiin liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa opinto-ohjaajalle.
- Vastaa päättökokeiden käytännönjärjestelyihin liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta.
- Lähettää huoltajille tiedotteen opiskelun aloittamiseen liittyvistä asioista.

3.4 Kulkurin siirtymävaihekäytännöt

Kulkurilla on oma hakuprosessi vain Kulkuriin opiskelemaan hakuille 1.–9. luokan oppilaille. Hakuprosessiin kuuluu hakulomakkeen täyttäminen ja haastattelu. Haastatteluun osallistuu oppilas, huoltaja ja mahdollinen ulkopuolinen lähiohjaaja. Yläkoulun oppilaiden ja lähiohjaajien haastatteluun kuuluu lisäksi ennakkotehtävä.

Kulkuriin päätoimiseksi oppilaaksi hakevia oppilaita ja lähiohjaajia koskevat seuraavat valintakriteerit:

- **Oppilaalla on aikuinen, suomenkielinen lähiohjaaja.** Etäopiskelun lähiohjaus on kunnossa, kun lasta ohjaa kotona huoltaja tai muu aikuinen lähiohjaaja, joka on läsnä oppilaan arjessa tai lapsi käy

opiskelemassa ohjausta tarjoavassa oppilaitoksessa tai pienryhmässä.

- **Hyvä suomen kielen taito.** Kulkurissa opiskellaan suomen kielellä. Opiskelun onnistuminen edellyttää äidinkielenomaista suomen kielen taitoa sekä oppilaalta että ohjaajalta.
- **Opiskelutaidot, motivaatio ja sitoutuminen ohjaukseen.** Etäopiskelun onnistuminen vaatii lapselta myönteistä suhtautumista opiskeluun/koulunkäyntiin. Erityisesti yläkoululaisella opiskelutaidot korostuvat, sillä opiskeltavaa on paljon. Etäopiskelu edellyttää aktiivista otetta opiskeluun ja halua kehittyä itseohjautuvuudessa. Oppilaan että ohjaajan on sitouduttava opiskelun suunnitteluun ja osallistuttava opinto-ohjaukseen.
- **Tietokone ja toimiva nettiyhteys.** Verkko-opiskelussa tarvitaan nettiyhteys ja toimiva tietokone, jossa on mikrofoni ja web-kamera. Osalla kursseista tarvitaan lisäksi oppikirja.

Jokainen Kulkuriin päätoimisesti opiskelemaan hakeva oppilas ja huoltaja allekirjoittavat Kulkurin sitoutumislomakkeen. Sitoutumislomakkeella sitoudutaan noudattamaan Kulkurissa opiskelun ehtoja. Opiskelu oikeutta voidaan arvioida uudelleen myös lukuvuoden aikana, jos Kulkurin sitoutumislomakkeen ehtoja opiskelulle ei noudateta.

Opintojen aloittaminen Kulkurissa

Kaikille oppilaille, huoltajille ja lähiohjaajille järjestetään lukuvuoden alussa infotilaisuus, jossa käsitellään verkko-opiskelun erityispiirteitä Kulkurissa ja tarjotaan mahdollisuus keskustella muiden ulkomaille muuttaneiden perheiden kanssa. Vain Kulkurissa opiskeleville oppilaille ja lähiohjaajille järjestetään lukuvuoden alussa myös erilliset luokka-astekohtaiset tilaisuudet, joissa syvennyttään opintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen päätoimisesti Kulkurissa opiskelevan oppilaan näkökulmasta. Molemmat tapaamiset toteutetaan ennakoon ilmoitetulla verkkoneuvotteluohjelmalla.

Kesken lukuvuoden Kulkurissa aloittaneiden oppilaiden osalta nivelvaihekäytäntöön kuuluu yhteistyö lähettävän koulun kanssa. Nopealla tiedonsiirrolla edistetään oppilaan sujuvaa siirtymistä verkko-opiskeluun. Opinto-ohjaaja selvittää huoltajan luvalla, mitä sisältöjä ja aihealueita oppilas on eri oppiaineissa opiskellut ja millä arvosanoilla. Opinto-ohjaaja välittää tiedot Kulkurin opettajille. Kulkurin opettaja osoittaa kurssilla opiskeltavat sisällöt oppilaalle ja lähiohjaajalle Canvas-viestillä.

Alakoulusta yläkouluun siirtymän osalta 6. luokan oppilaille ja heidän vanhemmilleen tarjotaan tietoa siirtymästä alakoulusta yläkouluun. Opinto-ohjaaja on tarvittaessa yhteydessä lähettävän koulun luokanopettajaan oppilaan oppimiseen liittyvissä asioissa.

Toisen asteen opintojen nivelvaihteyttä painottuu 9.luokalle. Oppilaille on mahdollisuus keskustella jatko-opintoihin liittyvistä asioista ohjauskeskusteluissa. Jatko-opinto-ohjauksen pääpaino on 9. luokan kevätlukukaudella. Oppilaille ja vanhemmille järjestetään yhteishakuun ja jatko-opintoihin liittyvä webinaari tammikuussa. Webinaarissa on mahdollista tutustua yhteistyöoppilaitoksemme, Otavian Nettilukion opiskelutarjontaan.

Yhteishakuun osallistuvat Kulkurin oppilaat saavat tarvittaessa opinto-ohjaajalta apua hakulomakkeen täyttämässä. Vastuu yhteishakulomakkeen täyttamisestä ja lähettamisestä on oppilaan huoltajalla. Kulkurin yhteishaun yhteistyökoulu on Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu, jonka kautta Kulkurin oppilaat saavat peruskoulun päättötodistuksen.

4. Oppilaanohjauksen arviointi ja kehittäminen

Ohjauksen arvioinnissa käytetään apuna [Opetushallituksen hyvän ohjauksen kriteereitä](#). Ohjauksen laatua arvioidaan säännöllisesti jatkuvan palautteen ja järjestämällisen laaduntarkkailun avulla. Arvioinnin ja kehittämisen keinoja ovat

- Kuukausipalaverit koulunjohtajan kanssa.
- Vanhempien palautekyselyn ohjaukseen liittyvät kysymykset.
- Jatkuva asiakaspalaute mm. ohjauskeskusteluissa, webinaareissa ja palautekeskusteluissa.
- Keskustelut ja palaverit opettajien ja muiden yhteistyö tahojen kanssa.
- Ohjauksen tarkistuslista Laatukäsikirjassa.

Kulkurin oppilaanohjauksen laatua ja vaikuttavuutta arvioidaan **asiakkaiden** ja **työyhteisön** näkökulmasta.

Asiakkaiden eli oppilaiden ja vanhempien näkökulmasta arvioidaan, kuinka hyvin ja tarpeenmukaisesti Kulkurin opinto-ohjaus on tukenut lapsen verkko-opintoja.

Työyhteisön näkökulmasta arvioidaan, kuinka hyvin ohjaus on toteutunut yhteistyön osalta Kulkurin henkilöstön (hallintohenkilöstö ja verkko-opettajat) kanssa.

Kulkurin ohjausta kehitetään ja parannetaan joustavasti arvioinnin ja palautteen perusteella. Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti saadun palautteen pohjalta. Kulkurin oppilaanohjaus ei ole oppilaan näkökulmasta arvioitava oppiaine, sillä se ei kuulu erityisen tutkinnon arvioitaviin oppiaineisiin.